Yhtymäkokous

AIKA	Tiistai 24.11.2026 klo 11:30 -
PAIKKA	Sähköisenä kokouksena ja HSL:n päätoimitiloissa osoitteessa Opastinsilta 6, Helsinki

ASIAT

§	Otsikko	Sivu
6	Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	2
7	Lausunnon antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta	3
8	Osavuosikatsaus 3 / 2026	5
9	Toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen vuosille 2027–2029	8
10	Päivitetyn hallintosäännön hyväksyminen	12
11	Sidonnaisuusilmoitukset	15

Yhtymäkokous		24.11.2026

6
Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Yhtymäkokous 24.11.2026

Perussopimuksen 11 §: mukaan yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

Perussopimuksen 13 §:n 3 momentin mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja kutsu yhtymäkokoukseen on lähetetty jäsenkunnille 2 momentissa määrätyssä ajassa.

Hallintosäännön 49 §:n mukaan yhtymäkokouksen avaa asukasluvultaan suurimman kunnan edustaja. Ennen päätösvallan toteamista on kunnan edustajan esitettävä valtakirja tai pöytäkirjanote siitä päätöksestä, jolla hänet on määrätty edustamaan kuntaa, ellei kysymyksessä ole asemavaltuutus. Valtakirja tai pöytäkirjanote otetaan yhtymäkokouksen pöytäkirjan liitteeksi.

Päätösvallan toteamisen jälkeen laaditaan ja vahvistetaan yhtymäkokouksessa suoritettavien äänestyksien varalta ääniluettelo, johon merkitään asukaslukujen perusteella määräytyvä äänivaltaosuus, äänimäärä sekä yhtymäkokousedustajan nimi.

Hallintosäännön 47 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa yksi pöytäkirjantarkastaja.

Ehdotus Yhtymäkokous päättää

a) todeta kuntien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi;

b) laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon;

c) valita yhtymäkokouksen puheenjohtajan, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta; sekä

d) valita pöytäkirjantarkastajan.

Päätös

Liite Ääniluettelo

Hallitus	§ 124	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

7
Lausunnon antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta

281/00.03.01.00/2024 Arviointisuunnitelma/ Arviointikertomus vuodelle 2025

Hallitus 27.10.2026 § 124

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. HSL:n hallitus antaa lausuntonsa arviointikertomuksesta yhtymäkokoukselle.

HSL:n hallintosäännön 24 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoinen valvonta on järjestetty toimivasta johdosta riippumattomaksi, ja siitä vastaavat tarkastuslautakunta sekä tilintarkastaja. Hallintosäännön 31 §:n mukaan tarkastuslautakunta antaa yhtymäkokoukselle vuosittain arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa yhtymäkokouksen asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta edellisenä vuonna. Lisäksi tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotukset niistä toimenpiteistä, joihin lautakunnan havainnot ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Yhtymäkokous merkitsi 26.5.2026 §:ssä 2 tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen tiedoksi ja pyysi hallitusta antamaan siitä selvityksen yhtymäkokoukselle. Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta esitti HSL:n toimintaa koskevia havaintoja, suosituksia ja kehittämisehdotuksia. Vuoden 2025 arvioinnin kohteina olivat myynnin ja matkustajamäärien kehitys, lipputilihanke, HSL:n strategian ja tuloskortin toteutuminen, henkilöstötyytyväisyys, vuoden 2025 talousarvion toteutuminen sekä talouden keskeisten tunnuslukujen seuranta ja tulkinta, asiakastyytyväisyyskyselyiden johtopäätökset, infrakorvaukset, datan hallinta ja tietosuoja sekä vuoden 2025 tilinpäätös.

Tarkastuslautakunnan esittämät suositukset ja kehittämisehdotukset on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon vuoden 2026 toiminnassa, ja niitä hyödynnetään myös vuosien 2027–2029 toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelussa.

Hallitus esittää syysyhtymäkokoukselle liitteenä olevan lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan vuoden 2025 arviointikertomuksen johdosta on ryhdytty.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2025 koskevan arviointikertomuksen johdosta; sekä

Hallitus	§ 124	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

b) ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen lausunnon tiedoksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet
1. HSL:n hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025
2. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Yhtymäkokous 24.11.2026

Ehdotus Yhtymäkokous päättää merkitä liitteenä esitetyn hallituksen lausunnon tiedoksi.

Päätös

Liitteet
1. HSL:n hallituksen lausunto tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2025
2. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Hallitus	§ 123	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

8
Osavuosikatsaus 3 / 2026

153/02.02.00.00/2025 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028

Hallitus 27.10.2026 § 123

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Jussi M. Saarinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Vuoden 2026 kolmas osavuosikatsaus perustuu talouslukujen osalta pääosin yhdeksän kuukauden toteutumatietoihin. Osavuosikatsaus sisältää vuositason ennusteen talouden toteutumisesta.

Kokonaisuutena osavuosikatsaus osoittaa, että HSL:n toiminta on jatkunut alkuvuonna alkaneella vakaalla kehitysuralla. Matkustajamäärien ja kysynnän myönteinen kehitys, talousarviota parempi lipputulokertymä sekä kaupunkiraideliikenteen ennakoitua alhaisemmat kustannukset ovat osaltaan kompensoineet erityisesti bussiliikenteeseen kohdistuvaa kustannustason nousua. Toimintaympäristön epävarmuustekijät ja kustannuspaineet ovat edelliseen ennusteeseen verrattuna lieventyneet, mutta edellyttävät edelleen aktiivista seurantaa ja kykyä sopeutua muuttuviin olosuhteisiin.

Matkustuskysyntä on kehittynyt odotusten mukaisesti. Kokonaisuudessaan matkustajamäärän ennustetaan kasvavan 396 miljoonaan nousuun (TA 391 milj.). Vaikka matkustajamääräennustetta on tarkistettu hieman alaspäin, ennuste on edelleen lähellä vuoden 2019 ennätystasoa (397 milj.). Raitioliikenteen vahva kasvu jatkuu, ja raitioliikenteen kasvua tukevat uusien raitiolinjojen vaikutukset. Kesän ratatöiden jälkeen junaliikenne on pääosin normalisoitunut, mutta lähijunaliikenteen matkustajamääriä rasittavat edelleen poikkeusjärjestelyjen jälkivaikutukset. Lipputuloennuste on pidetty edellisen osavuosikatsauksen ennusteen tasossa ja lipputulojen arvioidaan kasvavan edellisvuodesta 19,3 milj. euroa (5,0 %) sekä ylittävän talousarvion noin 1,5 milj. eurolla (0,4 %). Talouden ja työllisyyden epävarman kehityksen johdosta lipputuloennuste on pidetty varovaisuusperiaatetta noudattaen ennallaan. Myönteisen kehityksen jatkuessa lipputulot voivat ylittää ennusteen noin yhdellä prosentilla.

Toimintatuotot ovat ennusteen mukaan vuositasolla yhteensä 990,4 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa (0,04 %) enemmän kuin talousarviossa arvioitu. Vuoden 2026 talousarviossa lipputulotavoitteeksi asetettiin 407,6 milj. euroa. Ennusteen mukaan lipputulot toteutuvat 409,1 milj. euron suuruisina. Vuoden 2026 lippujen hintoihin tehtiin 3,1 prosentin tasokorotus. Muiden toimintatuottojen arvioidaan jäävän talousarviosta -1,1 milj. eurolla (-0,2 %). Merkittävin poikkeama talousarvioon nähden liittyy mainostuottoihin, joita arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna talousarviota vähemmän.

Toimintakulujen arvioidaan olevan 981,4 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion -8,6 milj. eurolla (-0,9 %). Joukkoliikenteen operointikustannusten (suorien liikennöintikorvausten) ennustetaan alittavan talousarviossa varattu määräraha -2,6

Hallitus	§ 123	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

milj. eurolla (-0,4 %). Bussiliikenteen operointi ylittää ennusteen mukaan talousarvion 5,1 milj. eurolla (1,4 %), mutta kaupunkiraideliikenteen talousarviota pienemmät kustannukset kompensoivat ylityksen ja pitävät kokonaisuuden talousarviota alhaisempana. Muiden toimintakulujen ennustetaan jäävän -5,9 milj. euroa alle talousarvion (-1,7 %) pääosin henkilöstökulujen ja palveluostojen jäädessä alle talousarviossa varatun summan.

Investointimenojen arvioidaan toteutuvan 21,8 milj. euron suuruisena ja jäävän -3,6 milj. euroa alle talousarvion (-14,2 %). Investointitaso jää ennusteen mukaan talousarviota alemmaksi, mikä johtuu pääosin liikennedatan uudistamishankkeen osittaisesta siirtymisestä myöhempään ajankohtaan. Poistojen ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan 19,5 milj. euron suuruisena ja ylittävän talousarvion 0,9 milj. eurolla (4,8 %).

Edellä mainituista syistä tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 6,0 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarvio oli laadittu 14,6 milj. euron alijäämäiseksi. Tulosennusteen mukaan tulos on talousarviota parempi vahvan lipputulokehityksen sekä palveluostojen ja henkilöstökulujen talousarviota pienemmän kuluennusteen ansiosta.

Vastuullisuustyö eteni vuoden kolmannella neljänneksellä suunnitelmallisesti. Esteettömyyttä ja saavutettavuutta edistettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa osana kalustohankintoja, liikennejärjestelmäsuunnittelua ja työmaiden vaikutusten arviointia. Toimittajien eettisten toimintaperiaatteiden käyttöä valmistellaan laajennettavaksi EU-kynnysarvon alittaviin hankintoihin ja kaupallisiin kumppanuuksiin. Lisäksi HSL toteutti henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn, jatkoi liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua sekä liittyi avoimuusrekisteriin vaikuttamistoiminnan käynnistyttyä.

Toimintaan liittyy edelleen riskejä, jotka koskevat erityisesti liikennöintikustannusten kehitystä ja matkustuskysynnän palautumista. Talouden merkittävimmät riskit liittyvät liikennöintikorvausten kasvuun ja erityisesti bussiliikenteen kustannustason nousuun, joka voi heikentää tuloskehitystä matkustajamäärien kasvusta huolimatta. Laajat ratatyöt ja muut työmaat voivat puolestaan hidastaa matkustuskysynnän palautumista ja vähentää lipputulojen kertymistä loppuvuonna. Riskejä tasapainottavat vahvana jatkunut matkustuskysyntä, lipputulojen talousarviota parempi kehitys sekä onnistuneet liikenteen kilpailutukset.

Osavuosikatsauksia laaditaan kvartaaleittain. Seuraava osavuosikatsaus laaditaan tammikuussa 2027 tilinpäätösennusteena.

Ehdotus

Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen 3/2026 ja lähettää sen edelleen tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Osavuosikatsaus 3/2026

Hallitus	§ 123	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Yhtymäkokous 24.11.2026

Ehdotus Yhtymäkokous päättää merkitä osavuosikatsauksen 3/2026 tiedoksi.

Päätös

Liitteet Osavuosikatsaus 3/2026

Hallitus	§ 122	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

9
Toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen vuosille 2027–2029

139/02.02.00.00/2026 Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2029

Hallitus 27.10.2026 § 122

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma (TTS) laaditaan kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan yhtymäkokouksen tulee päättää talousarviosta ja -suunnitelmasta marraskuun loppuun mennessä. Talousarvioehdotuksesta pyydetään jäsenkuntien lausunnot, jotka liitetään yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Talousarvion ja -suunnitelman perusteena ovat
- HSL:n strategia 2026–2029
- voimassa oleva TTS 2026–2028
- vuoden 2025 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteutuma- ja ennustetiedot vuodelta 2026 sekä
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2026–2027 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 perustuu HSL:n strategiaan 2026–2029. Suunnitelma konkretisoi strategian toimeenpanoa asiakaskokemuksen, palvelutason, toiminnan tuottavuuden ja taloudellisen kestävyyden näkökulmista. Suunnitelmakauden strategiset päämäärät ovat helppoa liikkumista ihmisille, tulevaisuuden kestäviä matkaketjuja, tuottavuudella tilaa uudistumiselle ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen käyttöä ja lipputuloja, parantaa asiakaskokemusta sekä hallita kustannuskehitystä toimintaympäristössä, johon liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuutta.

Toimintatulot

Toimintatulot ovat vuonna 2027 yhteensä 1058,0 milj. euroa. Kasvua vuoden 2026 ennusteeseen verrattuna on 67,5 milj. euroa eli 6,8 %. Toimintatuloista 39,0 % muodostuu lipputuloista, 58,5 % kuntaosuuksista ja 2,5 % muista tuloista. Toimintatulojen arvioidaan olevan 1069,4 milj. euroa vuonna 2028 ja 1120,4 milj. euroa vuonna 2029.

Vuoden 2027 lipputulotavoite on 412,5 milj. euroa. Tavoite perustuu keskimääräiseen 1,8 prosentin hinnankorotukseen sekä strategisiin kasvutoimenpiteisiin. Lipputulojen arvioidaan kasvavan 439,2 milj. euroon vuonna 2028 ja 462,9 milj. euroon vuonna 2029. Tavoitteiden toteutumiseen liittyy epävarmuutta erityisesti työmaiden ja liikennekatkojen, hinnanmuutosten kysyntävaikutusten sekä kuluttaja- ja yritysmyynnin kasvutoimenpiteiden tuloksellisuuden vuoksi.

Hallitus	§ 122	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Muita kuin lippu- ja kuntaosuustuloja arvioidaan kertyvän 27,0 milj. euroa vuonna 2027. Näihin sisältyvät muun muassa valtion tuet, tarkastusmaksutuotot, mainostuotot, vuokratulot sekä muut palvelumaksut ja yhteistyökorvaukset.

Kuntaosuudet

Jäsenkunnilta laskutettavat kuntaosuudet ovat vuonna 2027 yhteensä 618,5 milj. euroa. Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 58,8 % jäsenkunnille kohdistetuista kustannuksista. Ilman infrakustannuksia keskimääräinen subventioaste on 45,5 % vuonna 2027, 41,4 % vuonna 2028 ja 40,0 % vuonna 2029. Suunnitelman tavoitteena on siten alentaa subventioaste ilman infrakustannuksia noin 40 prosentin tasolle strategiakauden loppuun mennessä.

Vuoden 2026 kolmannen osavuosikatsauksen ennusteen mukaan jäsenkuntien aiemmilta vuosilta kertyneiden yli- ja alijäämien nettomäärän arvioidaan olevan vuoden 2026 lopussa 15,9 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämäkertymä esitetään otettavaksi huomioon perussopimuksen 24 §:n mukaisesti vuosien 2027–2029 laskutettavia kuntaosuuksia vähentävänä eränä tasaisesti, noin 5,3 milj. euroa vuodessa.

Toimintamenot

Toimintamenot ovat vuonna 2027 yhteensä 1044,7 milj. euroa, vuonna 2028 yhteensä 1055,6 milj. euroa ja vuonna 2029 yhteensä 1106,5 milj. euroa. Vuoden 2027 toimintamenoista 66,3 % muodostuu liikenteen operointikustannuksista, 24,8 % infrakorvauksista ja 8,9 % muista toimintamenoista.

Liikenteen operointikustannukset ovat 693,0 milj. euroa vuonna 2027. Kustannuksia kasvattavat erityisesti indeksikorotukset, laajat työmaat ja poikkeusliikennejärjestelyt sekä raideliikenteen palvelumuutokset. Infrakustannusten arvioidaan olevan 259,3 milj. euroa vuonna 2027 ja kasvavan suunnitelmakaudella uusien joukkoliikenneinvestointien vuoksi.

HSL:n henkilöstömenot ovat vuonna 2027 yhteensä 31,5 milj. euroa, mikä vastaa 3,0 % toimintamenoista. Muiden palvelujen ostoihin on varattu 50,3 milj. euroa vuonna 2027 ja muihin kuluihin 10,6 milj. euroa.

Investoinnit, rahoitus ja tulos

Investointimenot ovat 24,0 milj. euroa vuonna 2027, 22,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 20,0 milj. euroa vuonna 2029. Investoinnit painottuvat asiakaspalvelujen digitalisointiin ja personointiin, lippu- ja maksamisratkaisujen kehittämiseen, liikenne- ja matkustajatiedon hyödyntämiseen sekä toiminnan ohjauksen ja tiedolla johtamisen kyvykkyyksiin.

Vuoden 2027 tilikauden alijäämäksi arvioidaan 5,3 milj. euroa ja alijäämä katetaan aikaisempina vuosina kertyneistä ylijäämistä. Myös vuosien 2028 ja 2029 tilikausien alijäämäksi arvioidaan 5,3 milj. euroa vuodessa. Ylijäämäkertymän pienentyminen heikentää maksuvalmiutta. Rahoituslaskelmassa on varauduttu noin 30 milj. euron talousarviolainaan vuonna 2028, mutta mahdollista lainanottoa koskeva päätös tuodaan erikseen hallituksen ja yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Hallitus	§ 122	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Keskeiset toiminnalliset muutokset ja riskit

Vuosi 2027 on suunnitelmakauden haastavin. Junatien metrosillan uusiminen aiheuttaa noin seitsemän kuukauden metrokatkon Herttoniemen ja Hakaniemen välillä. Katko heikentää palvelutasoa ja asiakaskokemusta sekä lisää korvaavan liikenteen kustannuksia. Sen arvioidaan vähentävän lipputuloja noin 15 milj. eurolla. Myös Espoon kaupunkiradan, Kruunusiltojen, Vantaan ratikan ja muiden suurten työmaiden vaikutukset näkyvät liikenteessä ja taloudessa koko suunnitelmakauden ajan.

Talouden keskeiset riskit liittyvät matkustajamäärien ja lipputulojen kehitykseen, kasvutoimenpiteiden toteutumiseen, energia- ja polttoainehintojen sekä indeksisidonnaisten liikennöintikorvausten nousuun, infrakustannusten kasvuun ja työmaiden ennakoitua suurempiin vaikutuksiin. Suunnitelmaan sisältyy vain maltilliset varaumat kustannustason nousuun, minkä vuoksi poikkeamat voivat edellyttää uusia sopeutustoimia tai talousarviomuutoksia.

Talouden tasapainottamiseksi HSL jatkaa tuottavuus- ja sopeutustoimia. Tuottavuushankkeella tavoitellaan noin 29 milj. euron tuottavuusparannusta strategiakaudella. Liikenteen operointikustannuksissa tavoitellaan noin 12 milj. euron vuotuisia säästöjä vuoteen 2029 mennessä verrattuna keväällä 2025 laadittuun kustannusennusteeseen. Toimenpiteet kohdistuvat liikenteen tarjonnan optimointiin, hankintoihin, teknologiaan ja HSL:n omaan toimintaan.

Mikäli kustannukset kasvavat ennakoitua enemmän tai lipputulot jäävät tavoitteista, talouden tasapainottaminen voi edellyttää lipunhintojen korottamista, palvelutason sopeuttamista tai jäsenkuntien rahoitusosuuksien kasvattamista. Talouden ja matkustajamäärien kehitystä sekä suurten inframuutosten vaikutuksia seurataan tiiviisti, ja ennusteita päivitetään säännöllisesti.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenot ja investointimenot sekä sitovaksi tuloarvioksi laskutettavat kuntaosuudet. Talousarvion muuttamisesta päättää yhtymäkokous.

Sitova erä	**TA 2027**
Toimintamenot	1 044 743 000 euroa
Investointimenot	24 000 000 euroa
Kuntaosuudet	618 460 000 euroa

Ehdotus

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029 liitteen mukaisena;

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2027 seuraavasti: toimintamenot 1 044 743 000 euroa, investointimenot 24 000 000 euroa ja kuntaosuudet 618 460 000 euroa; sekä

c) että HSL maksaa jäsenkunnille 1,5 % korkoa peruspääomasta PKS-omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti talousarviovuonna.

Hallitus	§ 122	27.10.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely Esityslistasta poiketen asiakohdat 121 ja 122 käsiteltiin kokouksessa asiakohdan 127 jälkeen.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029

Yhtymäkokous 24.11.2026

Ehdotus

Yhtymäkokous päättää

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2027 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2029 liitteen mukaisena;

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2027 seuraavasti: toimintamenot 1 044 743 000 euroa, investointimenot 24 000 000 euroa ja kuntaosuudet 618 460 000 euroa; sekä

c) että HSL maksaa jäsenkunnille 1,5 % korkoa peruspääomasta PKS-omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti talousarviovuonna.

Päätös

Liitteet Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2029

Hallitus	§ 109	22.09.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

10
Päivitetyn hallintosäännön hyväksyminen

364/00.01.01/2021 Hallintosääntö

Hallitus 22.09.2026 § 109

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi
Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Muutoksen tausta

HSL:n voimassa oleva hallintosääntö on tullut voimaan 1.8.2025. Hallintosäännön päivittämistä on valmisteltu keväällä 2026 voimaan tulleen uuden perussopimuksen johdosta sekä hallintosääntöä koskevan lainsäädännön muutosten huomioon ottamiseksi. Samalla hallintosäännön rakennetta, toimivaltamääräyksiä sekä kokous- ja päätöksentekomenettelyä koskevia määräyksiä on tarkasteltu kokonaisuutena.

Hallintosäännön muutosten tavoitteena on saattaa hallintosääntö vastaamaan uutta perussopimusta ja voimassa olevaa lainsäädäntöä, selkeyttää toimivallan jakoa, täydentää tiedonhallintaa, tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevia määräyksiä sekä kehittää kokous- ja päätöksentekomenettelyä ja luottamushenkilöiden palkkioita ja kustannusten korvauksia koskevaa sääntelyä. Samalla hallintosäännöstä poistetaan perussopimuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä ja sen rakennetta ja kieliasua selkeytetään.

Keskeiset muutokset

Hallintosäännön rakenne säilyy pääosin ennallaan, mutta määräyksiä järjestetään uudelleen ja hallintosääntöön lisätään eräitä kokonaan uusia määräyksiä.

<u>Johtamisjärjestelmää ja toimivaltaa koskevat määräykset</u>

Hallituksen tehtäväluettelo päivitetään vastaamaan uutta perussopimusta. Henkilöstöasioissa toimivaltaa jaetaan nykyistä enemmän toimitusjohtajalta muille johtaville viranhaltijoille siten, että palvelussuhteeseen ottamisesta päättää pääsääntöisesti henkilön lähin ylempi johtava viranhaltija. Toimitusjohtajan ja muiden johtavien viranhaltijoiden osalta toimivalta säilyy hallituksella.

Hallintosääntöön lisätään määräys toimivallasta poikkeamisesta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Lähtökohtana on, että myös tällaisissa tilanteissa toimitaan mahdollisimman pitkään hallintosäännön normaalien toimivaltamääräysten ja päätöksentekomenettelyjen mukaisesti. Poikkeavaa toimivaltaa voidaan käyttää vain välttämättömästä syystä tilanteessa, jossa päätöksentekoa ei pystytä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Poikkeavaa päätösvaltaa käyttää toimitusjohtaja. Päätösvallan käytöstä raportoidaan hallitukselle ilman aiheetonta viivytystä, ja hallitus voi vahvistaa poikkeavan päätösvallan määräajaksi tai päättää, ettei sen käytölle enää ole perusteita.

Hallitus	§ 109	22.09.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Valvonta, tiedonhallinta ja tietoturvallisuus

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevaa sääntelyä selkeytetään erottamalla sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä johtavien viranhaltijoiden vastuut omiksi pykälikseen.

Hallintosääntöön lisätään uusi tiedonhallintaa ja asiakirjahallintoa koskeva luku. Hallintosäännössä määritellään hallituksen ylätason vastuu tiedonhallinnan, asiakirjahallinnon ja niiden valvonnan järjestämisestä. Tarkemmista käytännöistä, seurannasta ja raportoinnista määrätään hallituksen erikseen hyväksymissä periaatteissa ja ohjeissa vastaavasti kuin esimerkiksi riskienhallinnan osalta. Tiedonhallinnan seuranta on tarkoitus sisällyttää myös hallituksen vuosikelloon.

Lisäksi hallintosääntöön lisätään määräykset automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa koskevasta toimivallasta sekä tietoturvallisuutta ja tietosuojaa koskevista vastuista. Tietoturvallisuutta koskevissa määräyksissä otetaan huomioon kyberturvallisuuslain velvoitteet.

Kokous- ja päätöksentekomenettely

Kokous- ja päätöksentekomenettelyä koskevaa sääntelyä täydennetään ja selkeytetään. Hallintosääntöön lisätään erilliset määräykset kokouksessa tehtävien ehdotusten käsittelystä, asian pöydällepanosta ja palauttamisesta valmisteluun sekä vastaehdotuksista ja äänestysjärjestyksestä. Esteellisyyttä, esittelyä, kokouskutsua ja otto-oikeuden käyttämistä koskevia määräyksiä täsmennetään.

Luottamushenkilöiden palkkiot ja kustannusten korvaukset

Kokouspalkkioiden ja vuosipalkkioiden euromäärät säilyvät ennallaan. Palkkioiden maksamisen edellytyksiä kuitenkin täsmennetään muun muassa kokoukseen osallistumisen vähimmäisajan, saman päivän aikana pidettävien kokousten, varsinaisen jäsenen ja varajäsenen osallistumisen sekä puheenjohtajan palkkion osalta.

Ansionmenetyksen, matkakustannusten ja muiden kustannusten korvaamista koskevia määräyksiä täsmennetään. Hallintosääntöön lisätään lisäksi uusi määräys vammaiselle tai liikuntarajoitteiselle luottamushenkilölle avustajan käytöstä sekä taksi- tai invataksimatkoista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

Muut muutokset

Taloudenhoitoa koskevista määräyksistä poistetaan uuden perussopimuksen kanssa päällekkäistä sääntelyä. Tilinpäätöksen laatimisen määräaika muutetaan perussopimuksen mukaisesti maaliskuun 15. päivään. Poistosuunnitelmaa koskevaa toimivaltaa muutetaan siten, että suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

Aloiteoikeutta ja aloitteiden käsittelyä koskevat määräykset päivitetään vastaamaan voimassa olevaa kuntalakia. Lisäksi hallintosääntöön tehdään teknisiä, rakenteellisia ja kielellisiä täsmennyksiä.

Hallitus	§ 109	22.09.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

Hallintosääntöön ehdotettuja muutoksia on kuvattu tarkemmin liitteenä olevassa voimassa olevan hallintosäännön ja uuden hallintosääntöluonnoksen pykäläkohtaisessa vertailussa.

Perussopimuksen 14 §:n 9 kohdan mukaan yhtymäkokous päättää hallintosäännön hyväksymisestä.

Ehdotus

Hallitus päättää ehdottaa yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous

a) hyväksyy HSL:n hallintosäännön liitteen 1 mukaisena; sekä

b) päättää, että hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2027.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että hallintosääntöluonnoksen 15 §:n viimeisen kappaleen määräajat muutettiin muotoon: ”Tätä koskeva toimitusjohtajan päätös on viipymättä, kuitenkin enintään **yhden** [ennen: kolmen] vuorokauden kuluessa, saatettava hallituksen puheenjohtajan, tai tämän ollessa estynyt, hallituksen varapuheenjohtajan vahvistettavaksi. Puheenjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin enintään **seitsemän** [ennen: 14] vuorokauden kuluessa, saatettava hallituksen vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.”

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Hallintosääntö, voimaantulo 1.1.2027 (luonnos)
2. Hallintosääntöluonnoksen pykäläkohtainen vertailu voimassa olevaan hallintosääntöön

Yhtymäkokous 24.11.2026

Ehdotus

Yhtymäkokous päättää päivittää HSL:n hallintosäännön liitteen 1 mukaiseksi. Hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2027.

Päätös

Liitteet

1. Hallintosääntö, voimaantulo 1.1.2027 (luonnos)
2. Hallintosääntöluonnoksen pykäläkohtainen vertailu voimassa olevaan hallintosääntöön

Tarkastuslautakunta	§ 35	25.05.2026
Yhtymäkokous		24.11.2026

11
Sidonnaisuusilmoitukset

547/00.03.01.00/2020 Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 25.05.2026 § 35

Tarkastetaan yksi uusi sidonnaisuusilmoitus. Hallituksen puheenjohtaja Mirita Saxberg on päivittänyt sidonnaisuusilmoitustaan.

Ehdotus, pj Hyväksytään hallituksen puheenjohtajan sidonnaisuusilmoitus julkaistavaksi HSL:n verkkosivuilla.

Päätös Esityksen mukaisesti.

Liitteet Sidonnaisuusilmoitus

Yhtymäkokous 24.11.2026

Ehdotus Yhtymäkokous päättää merkitä sidonnaisuusilmoituksen tiedoksi.

Päätös

Liitteet Sidonnaisuusilmoitus